

POKROK ZÁPADU

Nejlepší a nejlepší český týdeník na západě.

BEST ADVERTISING MEDIUM.

Založeno 1871.—Roč. 40.

Omaha, Neb., ve středu 24. května 1911.

Číslo 44.

OMAHA.

Sdružení „Scandinavian Y. W. C. A.“ pořádalo ve dnech 16. až 19. května ve své vlastní budově veliký jarní festival, který byl v pátek zakončen pěkným společenským večírkem o velmi pestrém a bohatém programu. Nejzajímavějším číselm bylo vystoupení žaček známého houslového virtuosa a výborného učitele hudby p. Františka Macha, který před hojně shromážděným obecenstvem opětně měl příležitost ukázat svou neobyčejnou schopnost hudebního učitele. Vystoupily žačky jeho v pěkně sehraném kvartetu a přednesly několik skladeb, kterými vzbudily v přítomných takové nadšení, že musily přidatí encore, pro které si zvolily českou národní hymnu „Kde domov můj?“ v úpravě páně Macha. Jakkoli dámy jsou cizinky a český duch skladyb je jim úplně cizí, přece jen sehrály hymnu naší s neobyčejnou vřelostí a pochopením, což ovšem dlužno přičísti na vrub výborného jich učitele, který spolu s nimi skládil bouři zaslouženého potlesku uznáním. Všeobecně byl celkem velice pěkný a vybraná společnost v nanejvýš animované náladě zdržela se na bezky dlouho ještě po programu přátelským rozhovorem.

Dnes týden večer pokusil se o sebevraždu 34letý český dělník Karel Rech z č. 2211 již. 14. ul. — Vpálil si ránu z revolveru do prsou a náboj uvlzl mu v hrudník u tésně u srdce. Jeho manželka Mína dělala cosi právě na zahrádce za domem, když pojednou zaslechla střelnou ránu. Běžela ihned do bytu a tam v průčelní ložnici našla svého muže na posteli v kaluži krve a s revolverem v ruce. Ihned potom povolala dr. G. F. Šimánka a uvědomila o tom, co se stalo, policii. Když byla Rechovi poskytnuta první pomoc, byl z rozkazu jmenovaného lékaře v policejní ambulanci dopraven do nemocnice sv. Josefa. Paní Rechová se vyjádřila, že muž její zoufalého činu dopustil se nejspíše z rozmrzelosti nad svou churavou nohou, pro kterou již delší dobu nemohl s to pracovat. Jiné příčiny k tomu, pokud ona ví, neměl. Rech je ženat a otec čtveřice synů. — Jakkoliv se v nemocnici o životě jeho zpočátku pochybovalo, později lékaři se vyslovili, že snad přece podaří se jim jej zachránit a že Rech s kulkou v těsném sousedství srdce přece jen bude moct žít dále. Příklad ten z lékařského stanoviska je prý velice zajímavý a vzbudil mezi chirurgy ve jmenované nemocnici všeobecnou pozornost.

Mimulý týden meškal v Omaze známý socialista William D. Haywood, který při té příležitosti uspořádal v Lyric divadle přednášku. Ta se obsahem svým hlavně dotýkala zatčení a uvěznění Johna J. McNamary. Tvrdil, že proti tomuto stává „spiknutí kapitalismu“, proti kterému nejlepší odpovědí byla by všeobecná dělnická stávka po celých Spoj. Státech, kterou by se tyto donoutily k propuštění a vydání McNamary. Spolu prohlásil, že Chicago na odpovědi té již pracuje a že nejspíše den zahájení soudu s McNamarem bude i dnem zahájení všeobecné stávky. Projev ten setkal se u přítomných s velkým nadšením.

Mimulý čtvrtek konala se v síni na již. 13. a Hickory ul. schůze „Literárního klubu“, spojená s programem. Schůzi zahájil předsedá p. Votava, načež sl. E. Chlebounová za doprovodu sl. Karbachové přednesla velice pěkné rozkošné Bondhovy „Skřiváncí písně.“ Po té rev. Filipi promluvil o pletivání přírodního bohatství v Americe a na to redaktor t. l. se zevrubněji rozvořil o poměrech v České Americe. Doslouev p. předsedu program byl ukončen.

Vytknouti dlužno slabou účast, která tentokrát byla až zarážející a kterou neomluví ani taková výmluva, jakou je na př. — horo.

Nathan Schmitz byl ve čtvrtek pozdě večer zatčen v domě p. Brandonové z č. 2705 sev. 25. ul. pro pronásledování deernučky p. Brandonové, kterou zahnal až na tmavé schody, vedoucí do basementu, kde pak se na ní chtěl dopustiti patrně násilí. Děveč svým pokřikem upozornilo na lotra matku a tato zase policii.

Minulý týden konaly se v omašské typografické unii č. 190 výroční volby, ve kterých zvláště ní zřetel obrácen byl hlavně na delegáty do sjezdu mezinárodní typografické unie, který se bude konati v srpnu letošního roku v San Franciscu. Tuhý boj sveden byl o osm čekaneč, ze kterých vítězně vyšli Andrew McCormick a J. H. Martin. Oba jsou zaměstnanci závodu Daily News. Mezi čekanci těmi byl i krajan a sice J. Mokřý, pro kterého však odezváno bylo málo hlasů celkem.

Radní Louis Berka obdržel, jak se očekávalo, nominaci do úřadu předsedy městské rady. Nyní se ostatní páni radní mezi sebou škorpí o předsednictví různých výborů, kterých je celkem dvanaáct. Z těch nejdůležitějšími jsou výbor soudní, finanční, stízní a výbor na osvětlování ulic jakož i veřejné pozemky a budovy. Definitivně jmenovány budou výboru

brillantně sehrál velice obtížný klavírní koncert Beethovenův, za který byl odměněn bouřlivým a taky plně zaslouženým potleskem.

Koncertní mistr Thomasova orchestru mr. Letz sehrál Brucha a Viextempa a dostalo se mu za přednesené skladby takové pochvaly, že byl nucen dvě čísla přidatí. Dirigent Stoek nebyl také skoupým. Po zmíněném již koncertním valčíku přidavkem předvedl Dvořákovu „Humoresku“ ve své vlastní instrumentaci, čímž ovšem nemálo se zavděčil zvláště přítomným krajanům. Večerní koncert vyhrazen byl výhradně zase pěveckému sboru, který pod řízením svého dirigenta Kellyho a za doprovodu celého orchestru přednesl Mendlssohnovo oratorium „Elliah.“ S programem tím vlastně volbou díla toho nemohli jsme se nijak usmířiti. Předně je to oratorium dílem klassické hudby, která je pouze pro hudebníky, a pak skladba je tak dlouhá, že až — unavuje. Provedení její trvalo celé půl třetí hodiny. Ze byla do programu stivalu zahrnutu, dovedeme si vysvětliti jedině tou okolností, že „Elliah“ měl vlastně přivábiti všechny lidi, patřící k církvím různých denominací, a tak koncertní výbor soudní, finanční, stízní a výbor na osvětlování ulic jakož i veřejné pozemky a budovy. Definitivně jmenovány budou výboru

června. Upozorňujeme již nyní a nezapomene na datum.

Hřbitovní spolek zdejší oznamuje, že se slavnost zlobení hrobů na Českém Národním hřbitově bude letošního roku konati v neděli, dne 28. května. V pádu nepříznivého počasí bude pak odložena na neděli příští t. j. na den 4. června. Poněvadž slavnosti posavadní v den zlobení hrobů těkily se vždy veliké přízni české veřejnosti, doufáme, že i na letošní oslavě bude účast a zájem nejhonějš.

Ve sboru Mendlssohnové při posledních koncertech účinkovaly i tři české dámy a to: pí. Bednářová, sl. E. Chlebounová a pí. Zástřelová. Orchester pak zastoupen byl jen dvěma krajanmi a to basistou V. Jískrou a F. Novákem.

V neděli večer konalo se ve zdejší Brandeisové divadle poslední pohostinské vystoupení známé světové umělkyně Sary Bernhardtové. Táž se svou společností vystoupila v Rostandově hře „L'Aiglon“ v úloze vévodkyně z Reichstadtu. Úspěch její byl obrovský a vyprodány dům vítal „božskou“ Saru s ohromným nadšením. Kritika píše o ní jako o nezměnitelné ohni uměleckého mládí, při kterém nikde ani dosti málo nelze postřehnouti jakousi únavu anebo nějakou jinou známku senilního věku. Ani při blasu ani ve tváři. Její jednotlivé scény byly často přerušovány pravými bouřemi potlesku a opona po

má-li býti v bondech povoleno ještě dalších \$100,000 na stavbu tří nových stanic hasičských.

Frank Kure z č. 1263 již. 16. ul. oznámil v neděli policii, že byl obrán o \$145, které měl doma v prádelně a které tam posledně viděl dne 17. května. V neděli šel si pro ně a nenašel je. Žádá proto policii, by mu byla nápomocna při vypátrání a potrestání zloděje.

Minulou sobotu večer uspořádaná byla pěkná překvapenka na slečnu Sofii Koláčných, deuru to v našem národním životě chvalně známého pracovníka p. Jana Koláčného z Martha ul. Zábava pořádána byla v menší dvoraně Sokolovny a mládež se bavila srdečně dlouho do noci. Slečně Sofii přejeme, by podobných blahých chvílí zažila ve svém životě nesčíslně.

V pondělí zemřel v Omaze starý český osadník Jirí Starý z již. 14. ul. následkem delší dobu trvající choroby ledvinové. Zesnulý přináležel ku spolků sv. Václava a ke Katolickému Dělníku. Pohřeb jeho koná se dnes dopoledne ve chrámu Páně sv. Václava na hřbitov Panny Marie v South Omaze. Zesnulý zanechal po sobě manželku a čtyři dítky. Vyslovujeme jim tímto svou upřímně čistou soustrast.

Ve chrámu Páně sv. Václava konal se včera dopoledne snátek p. Frant. Šindeláře se sl. Emmou Kašparovou. Mladé snoubence manželskými pouty spojil vldp. J.

hlásil, že jsou na místě. Ten však seděl nepohnutě dále a tu Corbett, povímnuv si ho blíž, shledal, že je mrtev. Lahvička se zbytky karbolové kyseliny v ruce jeho byla výmluvným dokladem pro to, že se neznámý otrávil. Corbett zavezl tudíž mrtvolu do márníce, kde policie předsevatým šetřením zjistila v neznámém dle nalezených papírů hostinského George Donaldsona ze Syracuse.

Známy omašský krajan František Soukup, 58letý, z čis. 1310 již. 12. ul., dopustil se v pondělí časně ráno sebevraždy. Skočil do studně, ze které krátce před 7. hodinou ranní byl vytážen jako mrtvola. Všeobecně se soudí, že se zoufalého činu toho dopustil ze zámurku nad nedávným úmrtím své manželky a pak z malomyslnosti nad chatrným zdravím. Byt svůj sdílel spolu se synem, kterého v neděli večer záhy poslal spát. Sám snad ani neulehl a časně z rána vytratil se z domova, by provedl, k čemu se patrně delší již dobu připravoval. Když se jeho syn ráno probudil a nenašel otece na ižku, jal se jej hledati. Naleznuv pak trepky, které nosil, u cisterny, pokal hrozné tušení a podíval se do studně. Nad vodní hladinu vyčívaly — lidské nohy. Mladý Soukup ihned strhl pokřik, na který seběhli se sousedi. Za nedlouho pak dostavila se i privolaná policie, které se podařilo utopence vytáhnouti. Zesnulý byl starým zdejší osadníkem a příslušel k Moderním Dveřarům. Za nechal tu 9 dítěk, kterým projevueme upřímně čistou soustrast.

Z OMAHY, NEB. — Já nížeapsaný s rodinou vyslovujeme svoje nejserdecnější díky sochaři p. Fr. Svobodovi za tak krásně provedený pomník, který na našem rodinném pohřebišti nám postavil. Materiál i práce je nejlepší kvality a zároveň čina velice solidní, začež p. Svobodu každému co nejrychleji odporučuji.

Thomas McGovern.

(Pozn. — Dopis ten byl nám zaslán známým zdejší radním Th. McGovernem a my jej uveřejňujeme v radosti nad uznáním umělecké práce našeho přítele, akad. sochaře Fr. Svobody, které je pro něho tím významnější, ježto pochází od cizánarodovce.)

První ročník „Česko-Amerického Venkova“ dokončen. Důležité upozornění všem našim příznivcům a čtenářům.

Posledním — právě vydaným — číslem Česko-Amerického Venkova předstoupili jsme před Vás s ukončeným prvním ročníkem. Nepochybujeme ani dosti málo, že každý, kdo si nový náš list prohlédl, byl s ním úplně spokojen, poněvadž se přesvědčil, že hledíme možné nejlépe dostati snaze přinášeti čtenářům list, který by je čisté odbornými články oboznamoval se všemi důležitějšími vývoznostmi a pozoruhodnými zjevy v oboru hospodářství, zahradnictví, zelinářství, ovocnářství, domácnosti, zdravotnictví atd. Netvrdíme to sami za sebe. Nikoli. Za první rok dostalo se nám tolik povzbuzujících projevů uznání, že teprve na základě těchto dovolujeme si říci, že odborný náš časopis slibuje státi se v nejkratší době nejlepším českým hospodářským časopisem v Americe a mimo to i listem nejčtenějším. Proč? Pro svou odbornost a pak hlavně pro pestrý, bohatý a lidu přístupný obsah, který hodláme ještě více zpestřiti a obohatiti.

Na prahu ročníku druhého slibujeme to s vědomím, že to i dokážeme, poněvadž se nám podařilo získati několik nových spolupracovníků, jejichž jméno samo je nám zárukou nejlepší práce. V příštím čísle dovolíme si přinést obsah celého prvního ročníku spolu s obsahem prvního čísla ročníku dalšího.

Přicházíme svým čtenářům a příznivcům vstříc s nejlepší snahou a vůlí, které by ve svém provedení plně vyhovovaly jejich potřebám a požadavkům. Činíme to pak v naději, že se nám dostane za to uznání a možné nejhonějši podpory nejen mravní, ale i finanční se strany pp. předplatitelů.

Ty pak, kterým jsme první tři čísla právě dokončeného ročníku zaslali na ukázkou a kteří nám tato nevrátili, upozorňujeme, že je dalším zasláním Česko-Amerického Venkova považujeme za zodpovědné odběrateli. Všichni nechať vezmou to laskavě na vědomí a tím už usnadní nám naši těžkou anákladnou práci.

S úctou

Vydavatelstvo Česko-Amerického Venkova a Pokroku Západu.

(toto píšeme v sobotu) v úterý. — Radní Berka byl dosud na výboru finančním, ale jako předseda městské rady místa toho se vzdá a obdrží předsednictví výboru na domácí pravidla, které již ze služnosti připadá každému prezidentu rady.

V pátek podána byla u distriktního soudu věru zvláštní žaloba na odškodné ve výši \$25,000 proti právníku Byronu G. Burbankovi. Žalobkyní v případě tom je pí. Anna Pedersonová, která se soudně domáhá celkem \$25,590, ze kterých výše zmíněný obnos požaduje za ohrožené a silně otrávené zdraví a \$590 za nespřávné od ní vybrané peníze stejného obnosu. Podkladem celé žaloby je rozvodní její pře, kterou právník Burbank prohrál a tím jí neuvrátil část, která byla mužem jejím poskytnuta.

Druhý koncert Mendlssohnova pěveckého sboru za spolupůsobení Thomasova orchestru z Chicaga konal se v úterý dopoledne a byl výhradně věnován orchestru a solistům. Dirigent Stoek hojně přítomnému obecenstvu zavděčil se předvedením Weberovy ouvertury k op. „Oberon“, Glazounovova „Koncertního valčíku“ a Schillingových „Občinek“ z op. „Moloch“. Ze solistů spolupůsobili omašský klavírní virtuos Max Landow, který za doprovodu celého orchestru

si čtvero vystoupení Mendlssohnova sboru s Thomasovým orchestrem úplně zabezpečeno.

Na 13. a Cass ul. došlo v minulých dnech jednoho večera ke vzpouře mezi bělochy a černochy. S tímto dostali se do jakéhosi nedorozumní dva západní cow-boyové (pasáci) a sice 19letý J. T. Meeks z Dallas, Tex., a L. Gowin z Fort Worth, Tex., kteří tu jsou návštěvou. Záhy došlo k hádce a pranci, za které oba jmenovaní byli poraněni. Běloši se proto zle rozlítli a nebyti v čas do stavivši se policie, bylo by došlo k řezi, jež by byla snad pro obě strany velmi špatné dopada. Většina výtržníků se při objevení modroskabátníků rozprchla a beze stopy zmizela. Zranění byli dopraveni do nemocnice a policie pátrá po útočnících.

Dram. odbor české sociální sekce Karel Havlíček Borovský v Omaze dokázal už nejednou, že je si velmi dobře vědom svého osvětového poslání, kterým ve veřejném životě našim vykonal už hezky veliký kus dobré a poctivé práce, ve které neochabuje, ale kterou se uplatňuje všude, kde toho třeba a kde to vyžaduje mravně posilovaná povinnost. Takovou je podpora české svobodomyšlné školy, ve prospěch které zmlučeným odborem bude schráná zajímavá hra „Nedejme se“ a sice dne 11.

každém jednání musila několikrát nahoru, by se madame mohla poděkovati nadšenému davu. Die předběžného oznámení letošního čísta její po Americe je cestou posledně.

Splašený kůň, patřící Chas. Westergardovi z čis. 1036 již. 23. ul., jenž je zaměstnaneem ve městském inženýrském oddělení, v pátek odpolede dosti povážlivě poranil dvě osoby. Westergard ztratil nad ním na již. 7. a Jones ul. kontrolu a byl vyhozen ze svého kočárku na dlažbu. Kůň pak, jenž pádl dále na sever již. 7. ul., srazil k zemi Johna Dineena z č. 840 již. 21. ul. Dineen byl poraněn vnitřně a pak na hlavě byla mu způsobena dosti hluboká tržná rána.

Všechny krajanmi, kteří by si přáli státi se poštovními klerky a posílky, nechtě se přihlásit o příslušné listiny na vyplnění žádosti, načež se budou moct podrobiti zkoušce před komisí spolkové služby civilní. Příhlásky budtež zaslány nejdříve do 31. května na adresu Secretary Eight U. S. Civil Service District, Post Office, St. Paul, Minn.

Omašským občanům při zvláštních volbách, kterými bude jim rozhodnutoi povolenoí bondu v ceně \$8,250,000 o konečném rozřešení palčivé otázky vodárenské, bude snad i rozhodovati a ton,

Vránek. Novomanželům gratulujeme.

Včera se konala v residencei biskupa Scannella konference čtyř katolických biskupů ohledně nominace arcibiskupa pro arcidiecesi Dubuque. Nominae dána do veřejnosti nebude, ale bude spolu s nominací konsultorů odeslána do říma.

Zvláštní volby, při kterých bude nám rozhodovati o vodárenských bondech, konati se budou dne 27. června.

Radní Louis Berka byl v pondělí ve schůzi rady zvolen za prezidenta a místopředsedou byl ustanoven radní Sheldon. Radnímu Berkovi k jeho novému úspěchu, kterým se mu dostalo projevu všeobecné důvěry, ze srdce gratulujeme.

Oscar Holmes z č. 1818 Grace ul. v pondělí odpolede, jda po mostě Douglas ul., přehoupil se po jednou přes zábradlí a skočil do řeky Missouri. Blízkými rybáři však byl z řeky vytážen a odevzdan policii. Jeho příbuzní na stanici udali, že Holmes činu toho dopustil se v sebevražedném záneuru pro rodinné nesrovnalosti. — On sám však každý takový záměr popírá.

Fiakrista Harry Corbett zavezl v pondělí odpolede svého pasažera před Union nádraží. Seškoliv s koalku, otevřel dvířka své archy a uvnitř sedícímu muži

*****
* ZPRÁVY SPOLKOVÉ. *
*****

Dvůr sv. Josefa, č. 1094, Kat. Lesníků, odbývá své pravidelné schůze v Sokolovně každý druhý a čtvrtý pátek v měsíci určité o 8. hodině večer. — Velkodvůr práve povolil zvláštní výhody novým členům. Kdo si přeje spolehlivé a levné pojištění, ať se přihlásí bezodkladně ještě dnes. Zítřa může být pozdě. 44-1

Těl. Jed. Sokol Omaha. Všichni členové Těl. Jednoty Sokol Omaha jsou tímto žádáni, by se dostavili v neděli, dne 28. května v 1 hodinu odpolede do Sokolovny ve stejnojmenné neb bez stejnojmenné. Soudstátně se, die usnesení z minulého schůze, sborové slavnosti zlobení hrobů našich zesnulých členů. 44-2

Karel Špalek, taj. Podporující Sokolky Tyrš, č. 1, nebudou tuto neděli konati svou pravidelnou schůzi, poněvadž téhož odpolede bude se konati oslava dne zlobení hrobů.